

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

781. Qualiter collatio facienda cum interventu aliorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

Sectio III.

bis exprimitur; tacitus, qui ex factis resultat. Gonz. n. 23. juxta Gl. in Clem. sepe. deverb. signif. §. fin. v. non contradicentibus. Consensus expressus multis modis dicitur, de quibus videndum Tiraq. de LL. connub. gl. 7. à num. 86. Paris. de resign. l. 8. q. 10. & seq. tacitus verò quo modis inducatur, vide per gl. in c. dilecti. de appellat. v. facto pro voluntate. & ibi AA. communiter. Mafcar. de prob. conclus. 416. & 417. Tiraq. de jure constituti. p. 3. limitat. 40. n. 12. Porrò prater alia signa, ex quibus cognoscitur consensus esse formalem auctorizabilem, seu pro forma & ad solemnitatem requisitum, illud ex omnium sententia ferè est potissimum, ut ait Gonz. num. 31. & 32. remittens ad Bartol. in l. 1. ff. de Legat. n. 2. & 3. Tiraq. in LL. connub. gl. 6. n. 5. & seq. Felin. in c. edocui. de rescript. n. 7. dum consensus requiritur ob favorem publicum, secùs si requiratur ob favorem privatum illius, qui consensus præstare debet.

4. Respondeo quartò: regulariter loquendo, consensus potest sequi, ita ut actus sit validus, ac si intervenisset consensus à principio. Gonz. num. 33. citans Tiraq. ubi ante. n. 1. Paris. de resign. l. 8. q. 10. n. 5. & seq. Lamb. l. 1. p. 2. q. 2. a. 16. n. 1. Abb. in c. novis de judicis. n. 4. &c. Limitandum tamen hoc ipsum: nisi consensus requiratur formalis & auctorizabilis; quia tunc, si non concurret in ipso actu, actus est à principio nullus, & licet postea consensus sequatur, actus non convalescit. Gonz. n. 34. prater jam cit. citans insuper Butrio in c. cum consuetudinis, de consuetud. n. 20. & Imol. ibid. n. 5. Rebul. in comp. de reb. Eccl. n. 15. Redoan. &c. ac dicens, alias limitationes videndas apud Jason. in l. si quis mibi. §. juss. num. 43. ff. de acquirenda hereditate. Idem ferè tradit Laym. ad c. prudentiam. de off. & potest. jud. Deleg. n. 2. ubi etiam, quod consensus sequens non sufficiat ad confirmandum seu ratificandum actum præcedentem, dum actus propter defectum consensus omnimode seu omni jure est irritus (nisi forte specialis fictio aut juris dispositio subveniat). V.g. si quis meo ignorantis nomine quid egit, possum de iauratum habere, ac si mandassem, juxta reg. 10. in 6. ratihabitionem retrotrahi, & mandato, non est dubium, æquiparari) sic, dum non approbatus poenitentes absolvit, non potest Episcopus aut Papa potesta, quod actum est, ratum habendo, absolutionibus valorem tribuere. Si vero actus aliquo modo: v.g. spectato jure naturali, est validus, licet jure positivo sit irritus, tunc duo attendenda. Primum, num actus ob defectum præstiti consensus jure positivo irritus subsit adhuc potestati & dispositioni illius, qui illum ratificare postmodum cupit, & valebit ratificatio. Sic Capitulum ratificare ex post potest, qua non requirito consensus illius à Prælato acta sunt. Sic Episcopus ratificare contractus, quos Capitulum Sede vacante instituit, si Ecclesia utiles. Secùs si actus talis non subest ejus potestati. Alterum, quod attendendū, num consensus similisve forma requiratur ob favorem potissimum privatorum, & tunc hi, quorum interest, possunt renunciare favori, adeò ut, si nihil contra actum opponatur, censori debeat validus; secùs si consensus similisve conditio requiratur ob bonum publicum, vide Eund. Laym. ad c. quotiens. de pattis.

5. Respondeo quintò: consensus requisitus pro validitate collationis est præstandus de tempore vacationis beneficii, & non ante. Gonz. num. 35. ex Puteo. l. 2. decisi. 133. n. 1.

6. Respondeo sextò: consensus ille præstari

Caput III.

potest per literas, nuncium aut procuratorem. Gl. in l. si cum dotem. §. si patri. ff. solut. matrimon. v. opertor. & ibi omnes. Gonz. n. 36. citans Paris. l. 8. q. 8. per tot. Tiraq. de LL. connub. gl. 6. n. 20. & seq. ubi id modis aliquot limitat.

7. Respondeo septimò: si is, qui consensus præstare debet, recusat consentire, potest compelli, ut consentiat, nimis per Superiorē, qui ei id mandet; aut si maneat in contumacia, hoc est, sine justa causa pergit recusat præstationem sui consensus, Superior loco ejus consensus præstare potest, & si sufficiet; juxta l. cum non solam. §. necessitatem. c. de bonis, qua liberis. & c. nullus. de jure patr. & ibi Gl. & AA. communiter. Gonz. n. 37. citans Abb. cons. 65. dub. §. l. 2. Felin. in c. cum venerabilit. n. 33. de except. & potissimum remittens ad Lamb. de jure patr. l. 1. p. 2. q. 14. 20. per tot. Dum autem ad est justa aliqua causa negandi consensus, non potest quis cogi à Superiorē ad illum præstandum. Gonz. n. 43. citans Abb. in c. licet. de regularib. n. 9. & Lamb. ubi ante. n. 13. ubi etiam, quod si Superior compelleret ad consentiendum, in hoc casu locus esset appellationi ad Superiorē Superioris illius. Porrò dum actus, super quo fuit primò præstatio consensus, fuit nullus, tenetur de novo præstare consensus ille, qui ad præstandum fuit obligatus, ut actus validè fiat, cum paria sint, non præstare consensus, & inutiliter præstare consensus. Gonz. n. 40. & 41. ex Puteo l. 3. decisi. 258. per tot.

8. Respondeo octavò: num consensus præstandus per Capitulum collationi facta per Episcopum debeat collegialiter præstari, vel sufficiat, quod singulariter præstetur per Capitulares non congregatos capituloiter, late videndum apud Felin. in cap. cum omn. de constit. Denique observandum hic consensus differre à licentia primò, quod licentia semper & necessario debeat præcedere; consensus autem regulariter, ut dictum, sequi possit. Gonz. n. 45. & 46. citans Authen. licentia. t. Episcopis & Clericis. c. licet. de Regularib. Bartol. Castrensi. Jason. in l. si quis mibi bona. §. juss. ff. de acquir. possit. Secundo, quod consensus sufficiat tacitus, dum non requiritur pro forma, licentia verò debeat esse regulariter expressa (et si quandoque, ut Gonz. num. 53. ad diversos effectus & ratione materia subjecta sufficeret licentia tacita) Gonz. n. 50. citans Gl. in Clem. 1. de testam. v. obtent. & ibi AA. Corsettum in suis singularibus. v. licentia. Tiraq. in ll. connub. gl. 7. n. 8. &c. unde non sufficit tacitus consensus, ubi licentia requiritur. Gonz. num. 51. citans Lamb. de jurep. l. 1. p. 2. q. 1. a. 16. num. 8. Lap. alleg. 86. n. 3. Roman. in l. 2. §. 1. n. 11. ff. solut. matrimon. Tertiò, quod consensus regulariter est sequendus; secùs de licentia. Gonz. cit. num. 53. & 54. remittens ad Bald. in l. fin. c. ab Macedonian. ubi alia plura de licentia. Differt etiam consensus à jussu, quod jussus & mandatum debent præcedere, consensus potest præcedere & sequi, &c. Gonz. n. 55. citans plures.

Questio 781. Qualiter collatio facienda cum interventu aliorum?

1. Respondeo primò: dum in expeditione collationis seu alterius actus requiritur interventus alicuius, si actus absque eo expediatum, ipso jure est nullus. c. ob euntibus. 63. dist. 2. c. cassam matrimonii. de off. Delegat. Gonz. gl. 48. n. 2. citans insuper Gambar. de permitt. benef. n. 120. & dicuntur clan-

clandestinus & occultus, ut patet in matrimonio, quod etiā contraheretur in præsentia mille testium, si ramen deficiat requisita præsentia parochi, vel alterius Sacerdotis de parochi aut Ordinarii licentia, est clandestinum & nullum. Gonz. n. 30. Neque dicta præsentia parochi, cum pro forma requiritur, suppleri potest per illum aequipoitens, ut declaravit S. Congregatio. Gonz. n. 31. Accipitur autem interventus propriè pro præsentia corporali, licet late quodam modo intervenire quoque dicitur ille, qui sine corporali sui, vel procuratoris præsentia in actu exercendo concurrit consilio, consensu, vel auctoritate, aut alijs. Gonz. n. 18. & 19. juxta l. sed etiā pupillus. §. conditio, ff. de infist. actione. juxta Gl. & Albericum ibid. n. 7.

2. Respondeo secundò: nequaquam præsentia seu interventus requisitus importat consensum, iuxta dicta alias ad reg. 8 Cancell. sed sufficit præsentia esse quempiam, etiā contradicat, ut patet ex l. coram Tito. ff. de verb. signif. ubi dicitur: non etiam velle is debet; n. m. & invito eo recte sit, quod iustum est. & l. diem proferre. ff. de arb. Item ex Trid. ff. 24. c. 1. disponere nullum esse matrimonium, nisi contrahatur in præsentia parochi & testium; & tamen, licet parochus & testes invitati, & per vim compulsi, & contradicentes interveniant, vallet matrimonium ex declaratione S. Congregacionis. Gonz. n. 7. & 6. Felin. in c. cum causam. de testibus. n. 3. Neque importat consilium; cum de natura consilii sit, quod requiritur ante actum opportuno tempore, & exspectetur per debitum tempus; cum in præsentia sufficiat, quod in ipso actu interveniat. Gonz. à num. 11. neque importat quidquam aliud fieri aut dici ab eo, cuius præsentia requiritur. Gonz. n. 9. citans Bartol. in l. Mōdestinus. de donationib. n. 3. Bald. in l. illud. c. de falso sanctis Ecclesiis. n. 4. Ad quid tamen requiritur & conducat præsentia, si opus non sit, à præsentie dari consensum, consilium aut quicquam aliud fieri, dictum est alias ad reg. 8. Cancell. vide de hoc Gonz. à num. 23.

3. Respondeo tertio: importat tamen præsentia scientiam & intelligentiam, & absque ea non dicetur præfens, etiā adit de cetero corporaliter. cit. l. coram Tito. de verb. signif. Gonz. n. 2. citans Card. in Clem. causam. de elect. in 6. Masc. de prob. concl. 9. Menoch. de presump. l. 6. presump. 21. n. 1.

4. Respondeo quartò: dum interventus requiritur pro forma, noui sufficit illum, cuius præsentia requiritur, casualiter actui supervenire, seu repentina adest, si ad illum actum adhibitus non est; dum, qui casualiter adest, adest non videtur. Gonz. num. 32. citans l. quasitum. §. fin. ff. de Legat. l. generali. §. uxori. ff. de usufructu. Milium in reportor. r. presens censor. Mandol. conf. 18. num. 13. & scipium gl. 43. Et sic testis repentinum dictum nullum est; quia non præsumitur informatus sufficiens. Gonz. n. 33. citans cap. qui ambulat. §. q. 5. Barbatiam in c. si pro debilitate de off. Deleg. n. A3. Gomes. in c. 1. de judic. in 6. n. 86. &c. Vide eundem Gonz. n. 35. ubi recitat hanc declarationem S. Congreg. Parochus præfens matrimonio debet esse, ut appareat à contrahentibus adhibitum fuisse; scilicet si præfens casu fuisse. Item aliam fiuorem ejusdem contenti; in cuius fine tamen dicitur, parochum adhuc esse & dici posse adhibitum, quamvis ex alia causa esset vocatus. Vide etiam eundem Gonz. n. 22. ubi dicit, non requiri citationem, ubi adest præsentia, quæ habetur pro citatione; citat pro hoc l. de unoquoque. ff. de re judic.

Bald. in c. plerunque. de rescript. n. 3. Bartol. in l. patre furioso. ff. de re judicata. n. 6. Abb. in c. tenor. de re judic. in fin. Vantum de nullitatibus. c. fin. n. 15. &c.

5. Respondeo quintò: dum requiritur præsentia alicujus, regulariter est necessaria præsentia corporalis, nec sufficit procurator, seu ratificatio; quia ille dicitur verè præsens, qui præbet sensibus corporis, & personaliter ac corporaliter adest, ut Gl. in Clem. dudum. §. ac denique. vi. præsentari. de se pulturis. Abb. Franc. Dec. in cap. cum parati. de appellat. qui dicunt id notandum de statutis & aliis dispositionibus, requirentibus præsentiam alicujus ad certum actum. Gonz. n. 36. Sic v. g. si statutum requirit præsentiam consanguineorum in contractu mulieris, debent hi intervenire præsentia corporalis; quia statutum requirit præsentiam veram, & non fidam, & sic non possunt satisfacere per procuratorem. Gonz. n. 37. ex Bald. in l. t. n. 54. & fin. c. qui admittit ad bonorum poss. & Tiraq. in ll. connub. n. 31. ad finem. Quæ tamen responsio limitanda primò: nisi requiritur præsentia alicujus Universitatis, vel Capituli, Collegii, &c. tunc enim potest Capitulum, Collegium, Universitas aliquos constitutere, qui illorum nomine intervenient. Gonz. n. 38. citans Abb. in c. non potest. de sententia & re judic. num. 12. Felin. in c. cum omnis. de constitut. num. 30. Decium in c. cum parati. de appell. num. 4. &c. Secundò: nisi iustum impedimentum esset; quia tunc poterit actus expediri per procuratorem ejus personæ singularis, cuius præsentia requiritur. Gonz. n. 39. citans Decium ubi ante. Aretium in c. licet ex quadam. de testibus. notab. 8. &c. Tertiò, nisi materia subjecta sit talis, quæ ex natura sua non requirit præsentiam corporalem. Gonz. num. 41. citans Abb. in c. cum parati. n. 5. Felin. ubi ante. &c.

6. Respondeo sextò: quod si is, cuius præsentia requiritur, interesse noluit, recurendum erit ad Superiorum, ut is ei mandet intervenire, eo nolente iudex ipse, vel alius ejus loco deputatus interfit; vel ut actus sine illius interventu expediri valeat. Gonz. n. 42. ex Tiraq. de ll. connub. gl. 8. n. 20. & seq. ubi etiam, quod hoc postremum sit consultius remedium; vel etiam sine ulla aditione Superiorum, dum qui interesse debebat, requisitus debito & opportuno tempore, ut interveniat pro certo die, hora, & loco assignato & opportuno, alias actum expedendum sine ipsius præsentia, non venerit, procedi potest ad actum, & is tunc tenebit gestus sine illius præsentia. Gonz. num. 43. & 44. citans Archid. in c. Episcopus. 15. q. 7. n. 1. Bald. in l. 1. c. qui admittit ad bonor. poss. n. 51. unde etiam si is, cuius præsentia requiritur, esset mortuus vel absens, ita ut esset periculum in mora, si exspectaretur, actus gestus sine tali præsentia erit validus. Gonz. n. 45. ex Tiraq. ubi ante. n. 6. 13. & 16.

7. Respondeo septimò: dum requiritur præsentia alicujus in actu, regulariter non præsumitur, dictus actus gestus cum dicta præsentia, nisi probetur; quia præsentia est quid facti. Gonz. 60. citans l. optimum. c. de contrahend. & com. stipul. Jafon. in l. Titia. ff. de verb. obligat. num. 5. Felin. in c. tenor. de sentent. & re judic. num. 3. Menoch. de presump. l. 9. presump. 14. & 18. qui duo postremi id variis modis limitant.

* * *

Quæ-